

แบบรายงานผลการจัดการความรู้
มหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อประเด็นความรู้ “เทคนิคด้านบริหารจัดการที่เป็นเลิศ”

เรื่อง “ประโยชน์ของ E-portfolio ในการจัดการศึกษาของแพทย์ประจำบ้าน ภาควิชาศัลยศาสตร์”

ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/ ประเด็นการจัดการความรู้

☐ การเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิต	☐ วิจัย / นวัตกรรม
☐ ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม	☒ การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ
☐ ภาพลักษณ์ / ชื่อเสียงขององค์กร	☐ ความเป็นนานาชาติ

ข้อมูลของผู้จัดทำโครงการ/ ผู้ให้ความรู้

ชื่อ-นามสกุล รองศาสตราจารย์พิเศษ นายแพทย์สิริพงศ์ สิริกุลพิบูลย์

รหัสบุคลากร วิทยาลัย/คณะ/สถาบัน/หน่วยงาน วิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รังสิต และสถาบันร่วมผลิตแพทย์ กรมการแพทย์-มหาวิทยาลัยรังสิต (ศูนย์แพทยศาสตร์ชั้นคลินิก โรงพยาบาล
ราชวิถีฯ)

1. Basic principle reported, Concept, Concept applications formulated – PLAN

หลักการและเหตุผล / ความสำคัญ / ประเด็นปัญหา *

เนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ที่ผ่านมา ทางภาควิชาศัลยศาสตร์ได้มีการปรับเปลี่ยนการบริหารการศึกษาและการประเมินผล โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น ประเด็นแรก ได้ปรับสู่การเรียนการสอนระบบ Online เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่ต้องสัมผัสตัวผู้ป่วย ประเด็นที่สอง คือ การทำ E-portfolio ซึ่งมีประโยชน์ในการเก็บข้อมูลของนักศึกษา การประเมินผลนักศึกษาเป็นระยะ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับนักศึกษาในตอนจบการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการทำ E-portfolio 3 ข้อ ดังนี้

- 1) เพื่อการ Monitor
- 2) เพื่อการสมัครงานหรือสมัครเรียนต่อ

ซึ่ง e-portfolio ของแพทย์ประจำบ้านจะได้รับการรับรองจากสถาบัน มีการรวบรวมข้อมูลรูปภาพและใบรับรองที่นักศึกษาไปอบรมทั้งหมด

3). ร่องรับมาตรฐานสากลด้านแพทยศาสตรศึกษา (WFME)

ความรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาใช้

โดยพื้นฐานของ E-portfolio จะเป็นประโยชน์สำหรับนำมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยมีหน้าที่ในการทำ Documentation และ collection ข้อมูลของนักศึกษา อีกทั้งการประเมินนักศึกษาเป็นระยะ แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อส่งต่อให้นักศึกษานำไปใช้ประโยชน์เมื่อจบการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการสมัครเรียน หรือสมัครงาน และด้วยสถานการณ์ปัจจุบันจึงพยายามพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้อยู่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ซึ่งระบบ E-portfolio ไม่ใช่สิ่งใหม่ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนของบุคลากรทางสาธารณสุข แต่มีสถานศึกษาหลายแห่งได้นำมาใช้ก่อนแล้ว ส่วนทางภาควิชาได้นำเข้ามาใช้และพัฒนาต่อยอดจากปัญหาและอุปสรรคหรือข้อจำกัดที่พบจากสถานศึกษาอื่น เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของโรงพยาบาลราชวิถี ฯ และสถาบันร่วมผลิตแพทย์ ฯ เพิ่มมากขึ้น

ประเภทของความรู้และที่มาของความรู้

☐ ความรู้แบบชัดแจ้ง (Explication Knowledge)

☐ ความรู้จากคลังความรู้ของเว็บไซต์ระบบการจัดการความรู้ KM Rangsit University

(<http://lc.rsu.ac.th/km/Knowledgebase>)

เจ้าของความรู้/สังกัด _____

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

☐ ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge)

☒ เจ้าของความรู้/สังกัด รองศาสตราจารย์พิเศษ นายแพทย์สิริพงศ์ สิริกุลพิบูลย์

นายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเวชกรรม สาขาศัลยกรรม

☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

วิธีการดำเนินการ *

ระบบ E-portfolio มีหน้าที่ในการ Documentation, collection และ evaluation ของข้อมูลนักศึกษา ในส่วน documentation ได้มีการจัดทำเป็นระบบ QR code เพื่อให้นักศึกษาเข้ามา check in ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ทราบถึงการเข้าร่วมกิจกรรมที่นักศึกษาเข้ามาให้ความสนใจ และเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นเพียงใด จากนั้น ข้อมูลจะนำเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลของนักศึกษา ซึ่งการทำระบบ QR code ไม่ได้มีความยุ่งยากซับซ้อน โดยมีเจ้าหน้าที่ธุรการเป็นผู้ช่วยดำเนินการ

ในส่วน collection จะนำมาใช้กับกิจกรรมภายในและภายนอก กิจกรรมภายใน เช่น การเข้าห้องผ่าตัด จะมีการนำหลักฐานการเข้าฝึกปฏิบัติงานส่งเข้าระบบ ซึ่งหลักฐานจะได้จากระเบียงห้องผ่าตัดและจากตัวนักศึกษาเอง เมื่อข้อมูลมีความสอดคล้องกัน เจ้าหน้าที่จะนำข้อมูลไปลงในระบบ E-portfolio ให้กับนักศึกษา เพื่อเก็บเป็น collection ที่สมบูรณ์มากขึ้น

ในส่วน evaluation ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นในการจัดทำระบบ E-portfolio ทำให้การประเมินผลในลักษณะที่เป็นระยะ หรือ milestone evaluation ในระดับก่อนปริญญามีข้อจำกัดอยู่มาก ซึ่งแตกต่างจากระดับหลังปริญญาเพราะระดับหลังปริญญาในการฝึกอบรบแพทย์ประจำบ้านมีการกำหนด milestone และ EPA ที่ง่ายกว่า ดังนั้น ในระดับก่อนปริญญายังต้องมีการพัฒนาต่อนอกเหนือจาก EPA ที่ทำในปัจจุบัน

2. Prototype testing in an operational environment – DO

ผลการดำเนินการ การนำไปใช้ หรือการลงมือปฏิบัติจริง อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน *

ปัญหาอุปสรรคที่พบในการนำระบบ E-portfolio มาใช้ คือการใช้งานยังไม่คล่องตัวมากเท่าที่ควรการลงข้อมูลโดยตัวนักศึกษาหรือแพทย์ประจำบ้านเอง มีข้อจำกัดในเรื่องของการลงข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์เท่านั้น อาจจะไม่สะดวกในการทำแบบทันทีทันใด และการเก็บข้อมูลต้องอาศัยความร่วมมือของหลายฝ่าย ทั้งนักศึกษาและเจ้าหน้าที่ ถ้าหลักฐานไม่สอดคล้องกันจะทำให้การลงข้อมูลในระบบไม่สมบูรณ์ และปัญหาการทำกิจกรรมนอกเหนือจากขอบเขตที่โรงพยาบาลจัดขึ้น ซึ่งบางครั้งนักศึกษาไม่ได้รับใบรับรอง ทำให้การเก็บข้อมูลไม่สมบูรณ์ ขาดความน่าเชื่อถือ ไม่สามารถยืนยันได้ว่านักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมจริง

3. Proven through successful mission operation, Objectives and Key Results for Knowledge Management – CHECK

การตรวจสอบผลการดำเนินการ การนำเสนอประสบการณ์การนำไปใช้ สรุปและอภิปรายผลบทสรุปความรู้หรือความรู้ที่ค้นพบใหม่ *

การตรวจสอบผลการดำเนินการของการนำระบบ E-portfolio มาใช้ จะประเมินทุกจบปีการศึกษาโดยจะแบ่งการประเมินเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) ประเมิน E-portfolio เมื่อสิ้นปีการศึกษาว่าสามารถเก็บข้อมูลได้ถูกต้องครบถ้วนมากน้อยเพียงใด โดยเปรียบเทียบกันระบบการเก็บข้อมูลแบบเดิมที่เก็บข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ในรูปแบบกระดาษหรือแฟ้ม 2) ตรวจสอบ outcome ของ E-portfolio ว่าตรงตามเป้าประสงค์ที่ต้องการหรือไม่โดยจะเปรียบเทียบ 2 รูปแบบ รูปแบบที่หนึ่ง คือ การนำผล E-portfolio ที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดมาเปรียบเทียบการสอนหรือการวัดการประเมินผลของนักศึกษา ว่าเมื่อนักศึกษาผ่านการประเมินตามเกณฑ์ milestone และ EPA รวมถึง outcome อื่นๆที่กำหนดไว้แล้วนั้น ถ้ามีระบบ E-portfolio เข้ามา จะนำผลการประเมินที่ได้ไปเปรียบเทียบกับการสอนต่างๆ ว่าข้อมูลทั้งหมดสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด รูปแบบที่สอง คือ การประเมินแบบย้อนกลับ ซึ่งเป็นการประเมิน outcome ของนักศึกษาที่พึงประสงค์ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการตัดสินใจทางด้านความรู้ ทักษะทางการปฏิบัติงาน และทักษะทางจริยธรรม ที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรชัดเจนแล้ว เมื่อไปตรวจเยี่ยมบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วจะสามารถประเมินได้ว่า สามารถปฏิบัติงานได้หรือไม่ ยังดำรงความสามารถต่างๆภายหลังจบการศึกษาแล้วมากน้อยเพียงใด

4. Objectives and Key Results for Knowledge Management – ACT

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในอนาคต หรือการดำเนินการเพื่อสามารถนำไปสู่การเป็น Good Practice *

การทำให้ระบบ E-portfolio สามารถนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติได้อย่างชัดเจน ต้องมีนโยบายที่ชัดเจนที่กำหนดโดยผู้บริหารระดับสูงหรือจากผู้บริหารภาควิชา รวมถึงต้องมีระบบการติดตามการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน ซึ่งตัวผู้ปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ แพทย์ หรือนักศึกษา จะได้รับการกระตุ้นให้มีการบันทึกข้อมูลให้เกิดความสมบูรณ์อยู่เสมอ ต้องมีการสื่อสารระหว่างผู้ใช้งานกับผู้ควบคุมระบบอยู่ตลอดเวลาในเรื่องข้อมูล E-portfolio ของนักศึกษาแต่ละท่าน และสุดท้ายต้องมีการประเมินผลว่าเมื่อนำมาใช้แล้วเกิดปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง เพื่อพัฒนาให้ E-portfolio เป็นที่ยอมรับและปฏิบัติได้จริงในระบบการศึกษา

หมายเหตุ สำหรับคณะที่สนใจโปรแกรม E-portfolio สามารถติดต่อสอบถาม ที่วิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต หรือภาควิชาศัลยศาสตร์ ศูนย์แพทยศาสตร์ชั้นคลินิก โรงพยาบาลราชวิถี